

Onderzoek Babeltrucs

Rapportage 6 februari 2014

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek deden 27.756 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek vond plaats van 21 januari tot 3 februari 2014. De resultaten zijn gepresenteerd bij Radio EenVandaag en bij EenVandaag op televisie in de uitzending van 4 februari 2014.

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 50.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2012. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

Neem voor meer informatie contact op met onderzoeker Joeri Veen:

joeri.veen@eenvandaag.nl , 06-54773687

1. Samenvatting

'Babbeltrucs onderschat probleem'

Slachtoffers doen nauwelijks aangifte

Een babbeltruc is een smoesje dat door criminelen wordt gebruikt om mensen te bestellen en te bedriegen. EenVandaag deed onderzoek naar babbeltrucs onder ongeveer 27.000 mensen waaronder ongeveer 500 slachtoffers. Zes op de tien (58%) slachtoffers van een 'babbeltruc' nemen geen contact op met de politie. Slechts één op de drie doet aangifte. Daders weten daardoor vaak aan de politie te ontkomen.

Op straat wordt de babbeltruc gebruikt om af te leiden bij zakkenrollen of als methode om een pinpas te bemachtigen. Babbeltrucs aan de deur worden met name toegepast als smoesje om een huis binnen te komen en vervolgens diefstal te plegen. Slachtoffers geven aan dat daders zich aan de deur bijvoorbeeld voordoen als loodgieter of verkoper. Soms gaat men zelfs zo ver dat men kinderen gebruikt om het huis te betreden: "Mijn dochtertje moet nodig plassen."

Schaamte

EenVandaag vroeg deelnemers wat de reden is dat zij geen contact hebben opgenomen met de politie. Een deel schaamt zich dat ze in de babbeltruc 'getrapt' zijn (39%). Andere redenen om geen aangifte te doen bij de politie zijn 'er wordt toch niets aan gedaan', 'ik vond het voorval niet erg genoeg' en 'De pakkans is te klein'.

Pincode voor het grijpen

Opvallend is dat onder de 27.000 deelnemers aan het onderzoek van EenVandaag risicovol gedrag vaak voorkomt. Daders doorzoeken een woning naast geld en sieraden ook op bankgegevens. Acht procent van de onderzochten geeft aan dat hun pincode ergens in hun woning is te vinden. Een deel (3%) heeft de pincode zelfs in de portemonnee zitten. Bij 75-plussers ligt dit percentage nog hoger: 19% van hen heeft de pincode thuis

liggen of in de portemonnee zitten. Daarnaast staat bij veel mensen die thuis zijn de (achter)deur gewoon open (20%): in die gevallen hebben binnensluipers de babbeltruc niet eens nodig.

Aanpak

Bijna alle ondervraagden (95%) vinden dat de de politie diefstal op basis van een babbeltruc even serieus moet nemen als een woninginbraak. Maar het aanpakken van babbeltrucs is niet alleen een verantwoordelijkheid van de politie. Het merendeel (59%) vindt het een gedeelde taak van politie en burgers zelf. 34 procent van de onderzochten vindt dat vooral de burger zelf het probleem aan moet pakken.

2. Achtergrondinformatie voor respondenten

'Babbeltrucs zijn smoesjes waarmee criminelen proberen mensen te bestellen of op te lichten. De daders ogen vaak betrouwbaar. Ze komen aan de deur of spreken mensen aan op straat. Ze zeggen bijvoorbeeld dat ze van de bank zijn of van de thuiszorg, dat ze de meterstand komen opnemen of ze vragen of hun kind bij u naar het toilet mag. Babbeltrucs worden onder andere gebruikt om een woning te betreden om daar diefstal te plegen, of om een bankpas te stelen.'

3. Identificatie groep Slachtoffers

Binnen dit onderzoek zijn slachtoffers gedefinieerd als deelnemers die de afgelopen twee jaar op straat of thuis zijn beroofd op basis van een babbeltruc. Deze groep is samengesteld uit de resultaten van de volgende drie vragen. Omdat het hier om daadwerkelijke individuele gevallen gaat, betreft het hier *ongewogen* aantallen.

'Babbeltrucs worden zowel op straat als bij mensen thuis gebruikt. Op deze pagina stellen we u vragen over babbeltrucs op straat.'

Heeft u de afgelopen twee jaar in Nederland op straat ervaring gehad met een persoon van wie u vermoedt dat die een babbeltruc op u gebruikte?

Als u meerdere keren met een babbeltruc op straat te maken heeft gehad, vult u dan die keer in die u zich het best herinnert

Ja, ik heb op straat een babbeltruc meegemaakt en ben daarbij bestolen	2%
Ja, ik heb op straat een babbeltruc meegemaakt maar ben niet bestolen	4%
Ja, ik ben wel aangesproken maar ben niet op het gesprek ingegaan	23%
Nee, ik heb op straat nog nooit een babbeltruc meegemaakt	70%
Weet niet / geen mening	2%

(N= 27.756 , Nota Bene: ongewogen resultaten i.v.m. slachtofferidentificatie)

'Babbeltrucs worden zowel op straat als bij mensen thuis gebruikt. Op deze pagina stellen we u vragen over babbeltrucs bij u thuis.'

Heeft u de afgelopen twee jaar iemand uw woning binnengelaten op basis van een babbeltruc?

Als u meerdere keren met een babbeltruc aan de deur te maken heeft gehad, vult u dan die keer in die u zich het best herinnert

Ja, ik heb de afgelopen twee jaar iemand binnengelaten op basis van een babbeltruc	1%
Nee, ik heb wel een babbeltruc aan de deur meegemaakt maar ik heb niemand binnengelaten	19%
Nee, ik heb nog nooit een babbeltruc aan de deur meegemaakt	79%
Weet niet / geen mening	1%

(N= 27.756 , Nota Bene: ongewogen resultaten i.v.m. slachtofferidentificatie)

(deze vraag is voorgelegd aan respondenten die de afgelopen twee jaar iemand hebben binnengelaten op basis van een babbeltruc)

Bent u de afgelopen twee jaar bestolen nadat u de dader heeft binnengelaten op basis van een babbeltruc?

Ja	26%
Nee, ik heb wel iemand binnengelaten maar diefstal vond niet plaats / is niet gelukt	69%
Weet niet / geen mening	5%

(N= 250 , Nota Bene: ongewogen resultaten i.v.m. slachtofferidentificatie)

Slachtoffergroep op basis van de vorige drie vragen

Bestolen op straat: 461

Bestolen thuis: 65

Subtotaal 526

Binnen deze groep bestaan echter respondenten die zowel op straat als thuis zijn beroofd. Er moet dus worden ontdebeld.

Eindtotaal na ontdebelling: 491

4. Resultaten (slachtoffers) : contact met politie

N = 491 (selectie: slachtoffers van babbeltrucs)

'U heeft aangegeven dat u wel eens bent bestolen op basis van een babbeltruc.'

Heeft u contact gehad met de politie over de beroving op basis van een babbeltruc?

Als u zowel een babbeltruc op straat als thuis heeft meegemaakt, vult u dan de vraag in voor de situatie die u als het ergst heeft ervaren

Ja, ik heb aangifte gedaan bij de politie	32%
Ja, ik heb contact gehad met de politie (maar geen aangifte gedaan)	9%
Nee	58%
Weet niet / geen mening	1%

Beide 'ja, ik...' antwoorden gecombineerd: 41% neemt contact op met de politie (met of zonder aangifte)

In hoeverre schaamt u zich ervoor dat u (bijna) in de babbeltruc 'getrapt' bent?

Heel erg	17%
Tamelijk erg	22%
Niet zo erg	28%
Helemaal niet	24%
Niet van toepassing	1%
Weet niet / geen mening	8%

N = 329 (slachtoffers die geen aangifte deden)

U heeft aangegeven dat u bij de politie GEEN aangifte heeft gedaan van de (poging tot) beroving op basis van een babbeltruc.

Waarom heeft u geen aangifte gedaan van de babbeltruc?

U kunt meerdere antwoorden aankruisen

Wij geven hier de top drie antwoorden aan

'Ik vond het niet erg genoeg'	34%
'Er wordt toch niets aan gedaan'	38%
'De pakkans is te klein'	20%

N = 158 (slachtoffers die wel aangifte deden)

U heeft aangegeven dat u bij de politie aangifte heeft gedaan van de (poging tot) beroving op basis van een babbeltruc.

Geef aan of u het met de volgende stellingen eens of oneens bent.

Als u zowel een babbeltruc op straat als thuis heeft meegemaakt, vult u dan de vraag in voor de situatie die u als het ergst heeft ervaren

5. Resultaten (slachtoffers) Consequenties

U heeft eerder aangegeven slachtoffer te zijn geweest van een beroving op basis van een babbeltruc.

In hoeverre heeft uw ervaring met de babbeltruc u aangegrepen?

De ervaring...

Als u zowel een babbeltruc op straat als thuis heeft meegemaakt, vult u dan de vraag in voor de situatie die u als het ergst heeft ervaren

Heeft mij heel erg aangegrepen	23%
Heeft mij tamelijk aangegrepen	33%
Heeft mij niet zo erg aangegrepen	34%
Heeft mij helemaal niet aangegrepen	9%
Weet niet / geen mening	1%

Totaal aantal slachtoffers die zich erg/tamelijk aangegrepen voelen: 56%

Als een babbeltruc met succes wordt gebruikt door een crimineel, is die in staat om diefstal te plegen in het huis van het slachtoffer zonder daarvoor in te hoeven breken. Daarmee is diefstal naar aanleiding van een babbeltruc vaak iets anders als woninginbraak.

'Als iemand wordt bestolen middels een babbeltruc moet de politie dit even serieus nemen als een woninginbraak.'

Eens	90%
Oneens	3%
Weet niet / geen mening	7%

6. Resultaten (allen en 75+) Risicovol gedrag

N = 27.756 (gewogen resultaten)

Nota Bene: Omdat er meerdere antwoorden kunnen worden aangekruist, tellen de percentages niet op tot 100%

Welke van onderstaande situaties zijn op u van toepassing?

U kunt meerdere antwoorden aankruisen

De pincode van mijn bankpas ligt ergens in mijn woning	8%
De pincode van mijn bankpas zit in mijn portemonnee	3%
Ik heb thuis dure elektronica liggen/staan (zoals een tablet, smartphone, laptop of Ipod)	50%
Ik heb thuis kostbare sieraden liggen	9%
Ik heb thuis kostbare kunst staan, liggen of hangen	3%
Wil ik liever niet zeggen	25%
Geen van allen	22%

Totaal pincode thuis of in portemonnee: 11%

N = 2387 (75+ respondenten, gewogen)

De pincode van mijn bankpas ligt ergens in mijn woning	12%
De pincode van mijn bankpas zit in mijn portemonnee	7%

Totaal 75+ pincode thuis of in portemonnee: 19%

N = 27.756 (gewogen resultaten)

Kan iemand zomaar bij u naar binnen lopen als u thuis bent?

Bijvoorbeeld omdat een deur niet op slot is of omdat er een touwtje uit de deur hangt.

Ja	20%
Nee	80%
Weet niet / geen mening	0%